

Załącznik do uchwały Nr XXXV/365/2018

Rady Powiatu w Busku-Zdroju

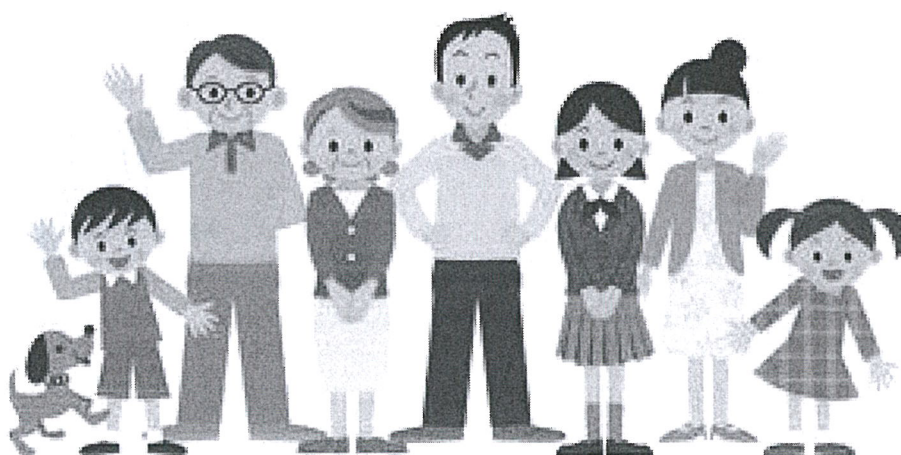
z dnia 2 marca 2018 r.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Buskim na lata 2018-2020

POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE BUSKIM NA LATA 2018-2020

„Musimy budować świat, w którym żadne dziecko nie będzie pozbawione prawa do życia w pokoju i bezpieczeństwie, w trwałej rodzinie, prawa do wzrastania w atmosferze wolnej od lęku i niepokoju”

Jan Paweł II

Busko-Zdrój 2018

2PS
18.03.08

**UCHWAŁA NR XXXV/365/2018
RADY POWIATU W BUSKU-ZDROJU**

Wpł. dnia 07-03-2018
Nr 872/18

z dnia 2 marca 2018 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Buskim
na lata 2018 – 2020.**

Na podstawie art. 4 pkt. 1 ust. 3a, art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U.z 2017r. poz.1868 z póź.zm), w związku z art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r.,poz. 697 z póź. zm.) Rada Powiatu uchwała, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Buskim na lata 2018-2020, stanowiący załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Buskiego.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018r.

Przewodniczący Rady Powiatu

Andrzej Gądek

SPIS TREŚCI:

WSTĘP.....	3
I. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W BUSKU-ZDROJU JAKO ORGANIZATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	4
II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	6
III. CHARAKTERYSTYKA I ANALIZA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE BUSKIM	7
IV. USAMODZIELNIANIE WYCHOWANKÓW	13
V. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA W POWIECIE BUSKIM.....	16
5.1.Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Winiarach	17
5.2.Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Pacanowie.....	18
VI. ANALIZA SWOT	20
VII. CELE PROGRAMU	21
VIII. COROCZNY LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH W LATACH 2018 - 2020	28
IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	29
X. ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU.....	29
XI. MONITORING PROGRAMU.....	30
XII. ZAKOŃCZENIE.....	30

WSTĘP

Pełna, prawidłowo funkcjonująca rodzina stanowi najlepsze środowisko do wychowywania dzieci. To tutaj zaspokajane są ich podstawowe potrzeby bytowe, psychofizyczne i kształtuje się rozwój społeczny. Niekiedy zdarza się, że występują wypadki losowe lub zaniedbania ze strony opiekunów, które tę stabilizację zaburzają.

Pieczą zastępczą stanowi środowisko opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci, niemogących przez jakiś czas przebywać z własnymi rodzicami, pozbawionymi całkowicie lub częściowo władzy rodzicielskiej, do czasu unormowania się sytuacji życiowej dziecka.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017r. poz. 697) reguluje zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz sprawowania pieczy zastępczej.

Zgodnie z preambułą ustawy, celem podstawowym jest:

- 1) dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, troska o ich harmonijny rozwój i przyszła samodzielność życiowa oraz ochrona ich praw i wolności;
- 2) dobro rodziny, która stanowi podstawową komórkę społeczną i naturalne środowisko rozwoju oraz dobro wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci.

Cel ten może zostać osiągnięty poprzez ścisłą współpracę osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzinami. W celu zapewnienia każdemu dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców, stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego oraz zgodnie z art. 180 pkt. 1 ustawy, tworzy się 3 - letni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej.

W Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Buskim na lata 2018 - 2020 położono nacisk na zadania wynikające wprost z ustawy (tj. zapewnienia pieczy zastępczej oraz udzielania świadczeń) oraz na działania profilaktyczne i wspierające rodzinę biologiczną dziecka, rodzinną pieczę zastępczą oraz zagwarantowanie prawidłowego poziomu funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wskazano również na konieczność udzielania wsparcia usamodzielniającym się wychowankom funkcjonującym na terenie powiatu. Podkreślono znaczenie międzyinstytucjonalnej współpracy, której celem jest wyposażanie rodzin i wychowanków w kompetencje pozwalające im w przyszłości na funkcjonowanie poza systemem pomocy społecznej.

I. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W BUSKU - ZDROJU JAKO ORGANIZATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190.

Starosta Buski wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy w Busku - Zdroju jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej Zarządzeniem Nr 68/2011 z dnia 8 listopada 2011r.

Do zadań **organizatora** rodzinnej pieczy zastępczej należy przede wszystkim, zgodnie z art. 76 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
2. kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
3. prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
4. prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
5. zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,
6. zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
7. organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy,
8. współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, zakładami opieki zdrowotnej, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi,

9. prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
10. zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
11. dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
12. prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą,
13. przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
14. zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,
15. przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy,
16. zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
17. organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Zgodnie z art. 77 ust. 2 ustawy organizator rodzinnej pieczy zastępczej wyznacza koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej do pracy z rodziną zastępczą. Koordynator może mieć pod swoją opieką nie więcej niż piętnaście rodzin. A jego praca nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego.

Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy udzielanie pomocy rodzinom zastępczym lub prowadzącym rodzinny dom dziecka w:

- realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- przygotowaniu, we współpracy z asystentem rodziny planu pomocy dziecku;
- w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
- zapewnianiu dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;

- zgłaszaniu do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom.

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia coroczne sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 128 organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka (w celu ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikacji planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, oceny stanu zdrowia i jego aktualnych potrzeb; oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej). Powyższej oceny dokonuje się w konsultacji ze specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny, kuratorem sądowym, przedstawicielem ośrodka adopcyjnego) z uwzględnieniem potrzeb dziecka. Na tej podstawie organizowana jest profesjonalna pomoc.

Jak mówi art. 138. Ustawy zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące.

Zgodnie z art. 132 ustawy organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje również oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Pierwszej oceny dokonuje się nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata.

Zgodnie z art. 38b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Zarząd Powiatu w Busku-Zdroju do sprawowania kontroli nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi upoważnił Naczelnika Wydziału Spraw Obywatelskich, Zdrowia i Obrony Cywilnej Starostwa Powiatowego w Busku-Zdroju.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Realizacja zadań z zakresu rozwoju pieczy zastępczej, w tym zadania zamieszczone w niniejszym Programie realizowane są w oparciu o następujące przepisy prawa i dokumenty:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.);
2. Konwencja o Prawach Dziecka;
3. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017 r. poz.1868);
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r., poz. 697 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 292, poz.1720).

III. CHARAKTERYSTYKA I ANALIZA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE BUSKIM

W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców biologicznych, organizowana jest przez powiat piecza zastępcza. Ideą pieczy zastępczej jest czasowe zapewnienie opieki i wychowania dzieciom, których rodzinom ograniczono lub pozbawiono ich tego prawa, na mocy postanowienia sądu. Powinna ona być zagwarantowana do czasu ustania przyczyny umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą może przybierać formę pieczy zastępczej rodzinnej bądź instytucjonalnej.

Rodzinna piecza zastępcza jest formą wychowania najbardziej zbliżoną do wychowania w rodzinie naturalnej i zaraz po adopcji najbardziej cenioną. Zapewnia ona bowiem warunki funkcjonowania najbardziej sprzyjające nawiązaniu bliskich więzi emocjonalnych dziecka z opiekunami, indywidualizacji w podejściu do potrzeb, oczekiwań i często deficytów psychofizycznych dziecka.

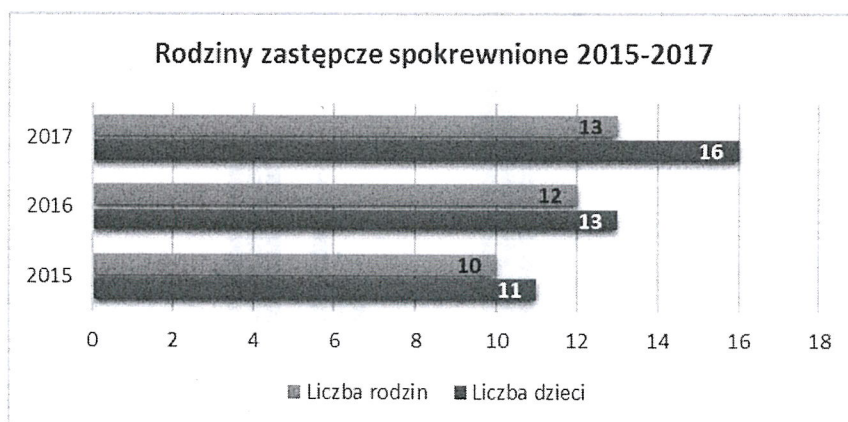
Zgodnie z art. 39 ust 1 ustawy (Dz. U. z 2017r poz. 697) można wyodrębnić następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej:

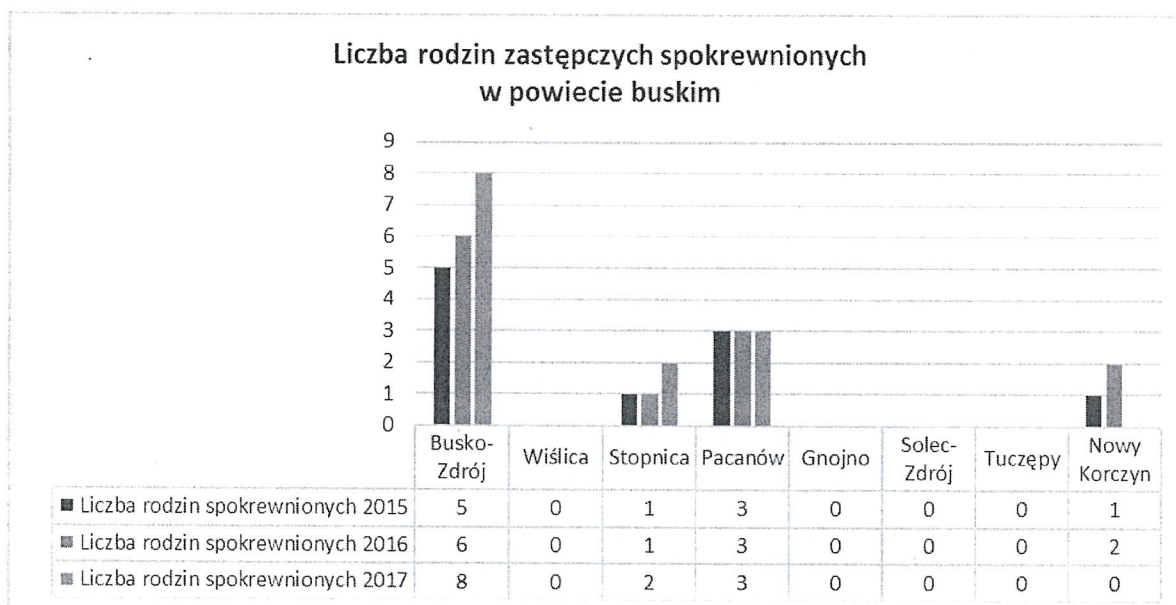
Rodziny zastępcze:

1. Spokrewnione- (osoba będąca wstępni - dziadkowie lub rodzeństwo dziecka)

Wykres 1: Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych i liczba umieszczonych w nich dzieci w powiecie buskim w latach 2015 - 2017

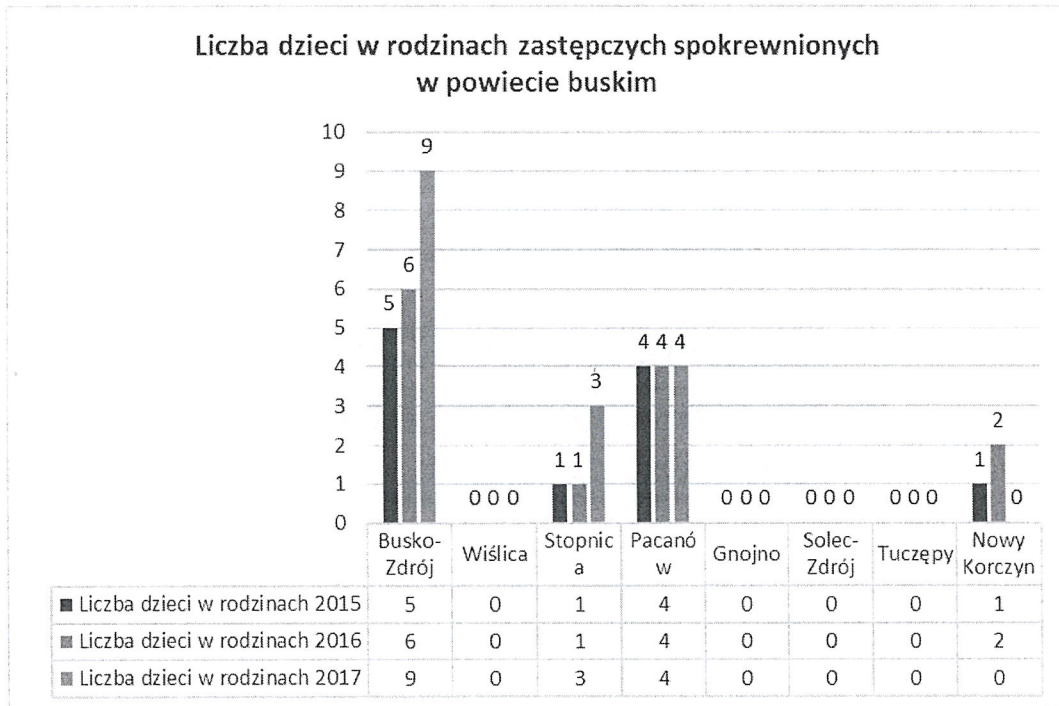

Wykres 2: Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych w powiecie buskim z podziałem na gminy w latach 2015 - 2017

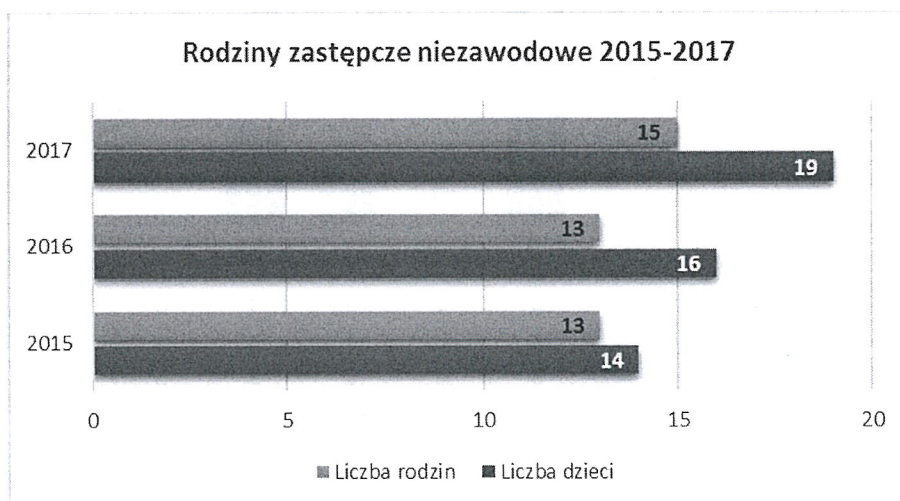

Wykres 3. Liczba dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych w powiecie buskim z podziałem na gminy w latach 2015 – 2017

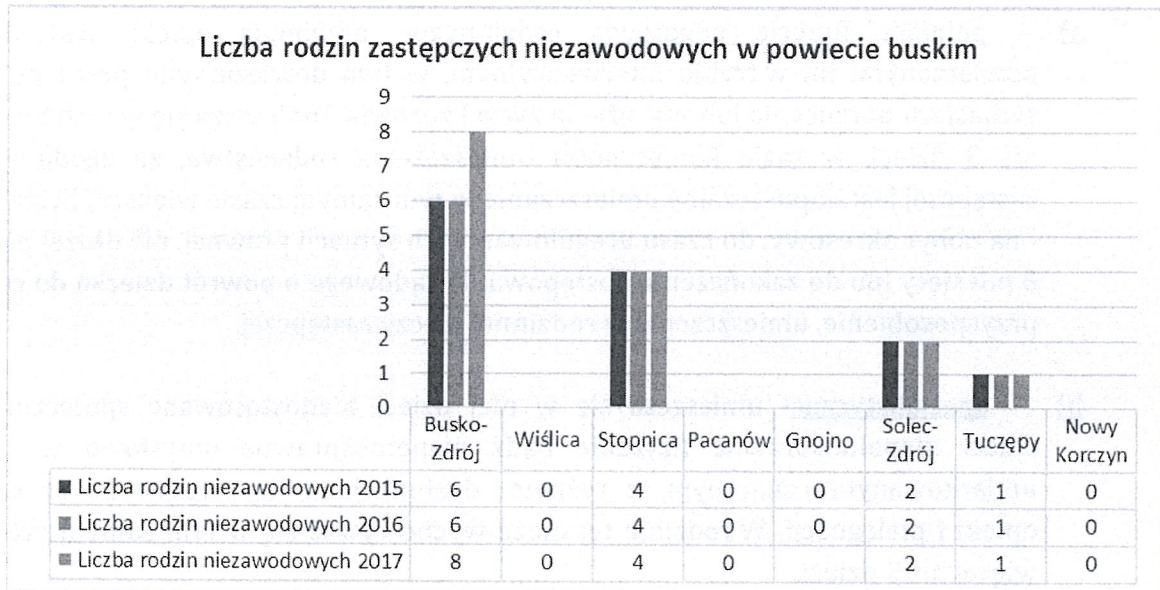
2. Niezawodowe(małżonkowie lub osoba nie będący wstępniymi lub rodzeństwem dziecka - dalsza rodzina lub osoby niespokrewnione)

Wykres 4: Liczba rodzin zastępczych niezawodowych i liczba umieszczonych w nich dzieci w powiecie buskim w latach 2015 - 2017

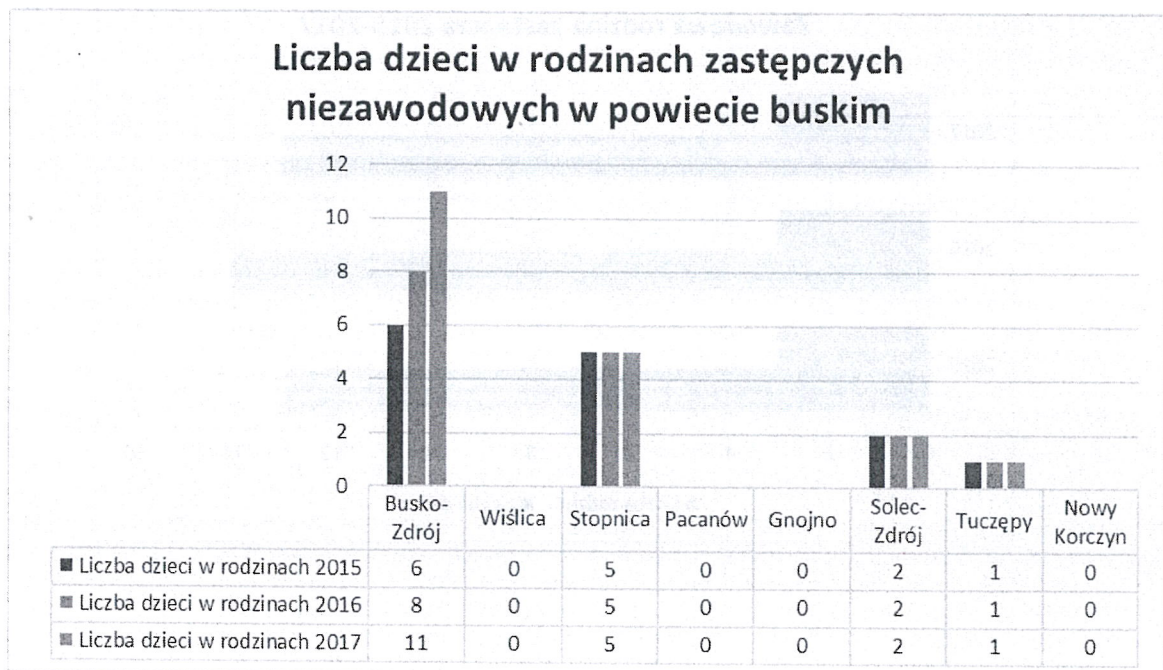

Wykres 5: Liczba rodzin zastępczych niezawodowych w powiecie buskim z podziałem na gminy w latach 2015 - 2017

Wykres 6: Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych powiatu buskiego z podziałem na gminy w latach 2015 - 2017

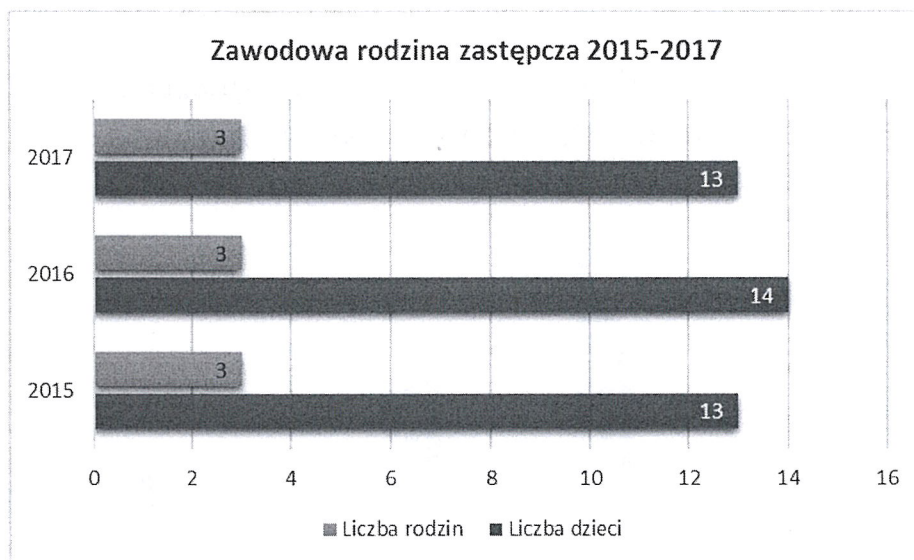

3. Zawodowe(małżonkowie lub osoba, nie będący wstępniymi lub rodzeństwem dziecka), a wśród nich:

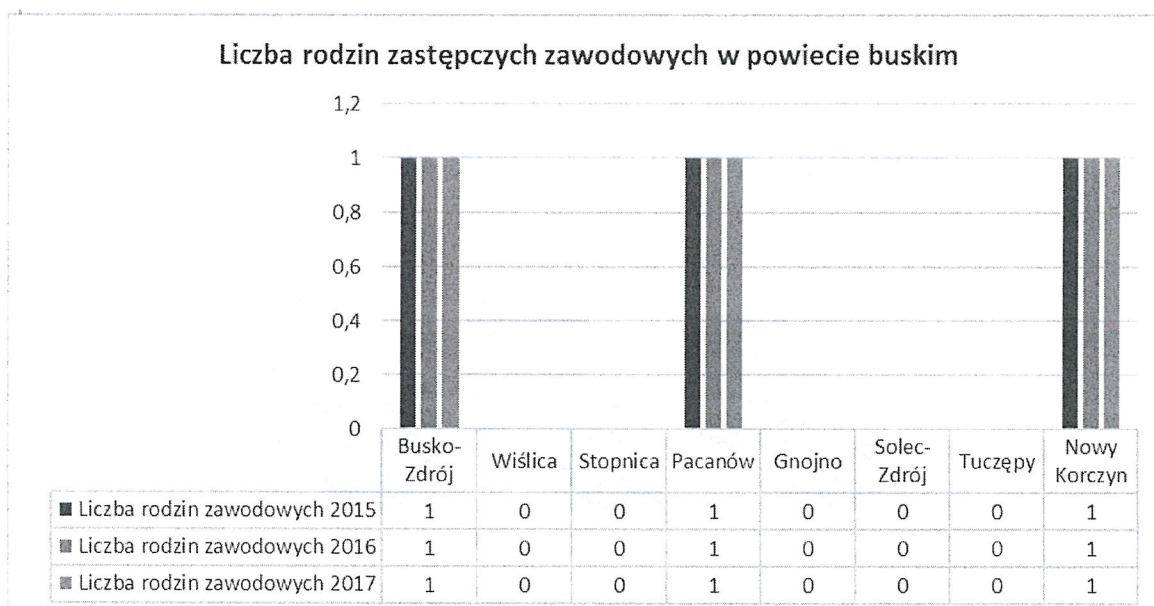
- a) pełniące funkcję pogotowia rodzinnego- przejmują opiekę nad dziećmi powierzonymi im w trybie interwencyjnym, w tym dowiezionymi przez policję w sytuacjach porzucenia lub zagrożenia życia i zdrowia. Umieszcza się w nich nie więcej niż 3 dzieci, w razie konieczności umieszczenia rodzeństwa, za zgodą rodziny zastępczej jest dopuszczalne umieszczanie w tym samym czasie większej liczby dzieci - na pobyt okresowy, do czasu uregulowania ich sytuacji prawnej, nie dłużej niż na 4-8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie, umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej.
- b) specjalistyczne- umieszcza się w niej dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci niepełnosprawne fizycznie bądź niepełnosprawne umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym, z różnymi dysfunkcjami, wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji. W rodzinie tej może wychowywać się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci.

Wykres 7: Liczba rodzin zastępczych zawodowych i liczba umieszczonych w nich dzieci w powiecie buskim w latach 2015 – 2017

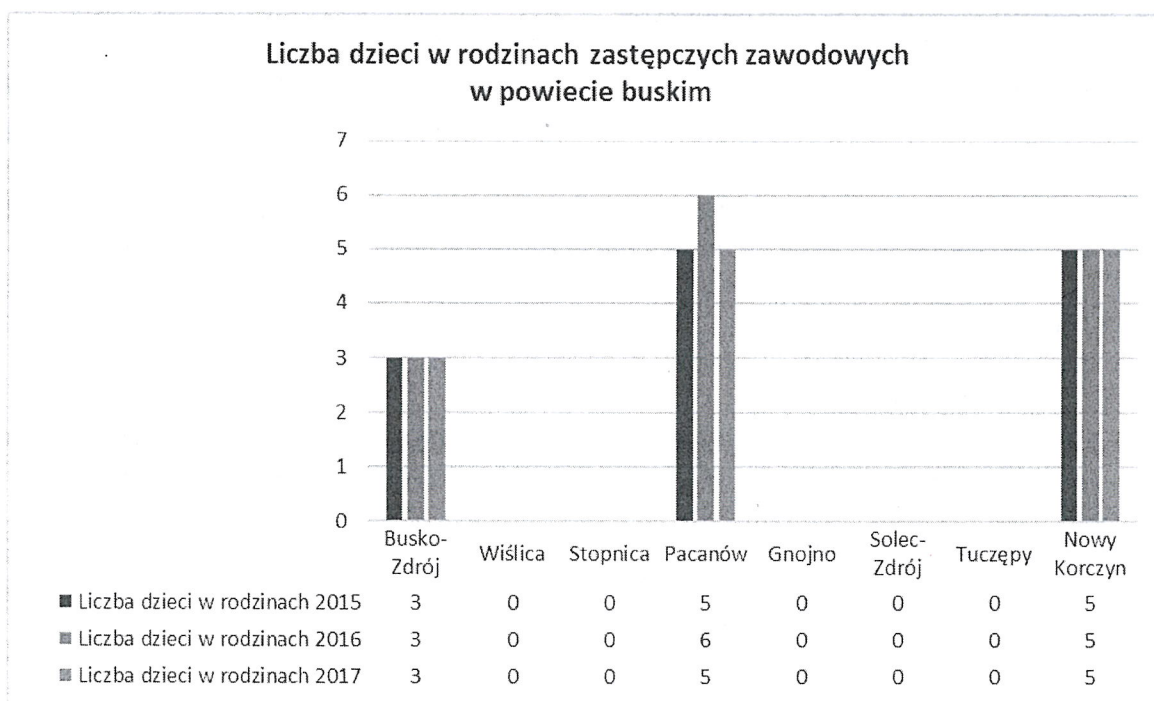

Wykres 8: Liczba rodzin zastępczych zawodowych w powiecie buskim z podziałem na gminy w latach 2015 - 2017

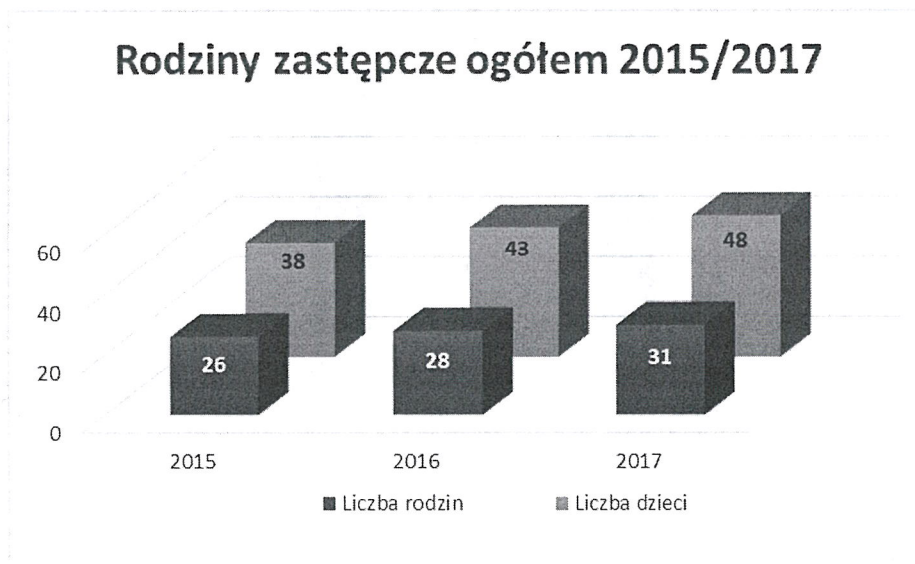
Wykres 9 : Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych powiatu buskiego z podziałem na gminy w latach 2015 - 2017

Rodzinne domy dziecka (może w nim przebywać łącznie 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej). Na terenie powiatu buskiego nie funkcjonuje ta forma opieki.

Wykres 10: Stan rodzinnej pieczy zastępczej ogółem – liczba rodzin i liczba umieszczonych dzieci w latach 2015 - 2017

IV. USAMODZIELNIANIE WYCHOWANKÓW

Zgodnie z art. 140 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletniości rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu, przyznaje się pomoc na:

1. kontynuowanie nauki

2. usamodzielnienie

Wnioski na pkt. 1 i pkt. 2 osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

3. zagospodarowanie

Wniosek osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

Powyżej wykazana pomoc jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

- 3 lat - w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną;
- 1 roku - w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Osobie usamodzielnianej udziela się również pomocy w uzyskaniu:

1. **odpowiednich warunków mieszkaniowych,**
2. **zatrudnienia,**

Wnioski osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia. Pomoc ta wynosi 500 zł miesięcznie.

Wysokość **pomocy na usamodzielnienie** wynosi:

- w przypadku osoby usamodzielnianej *opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną*—nie mniej niż 3300 zł, jeśli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;
- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej *rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą*;
- nie mniej niż 6600 zł— jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
- nie mniej niż 3300 zł— jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
- nie mniej niż 1650 zł— jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia, w wysokości nie niższej niż 1500 zł, a w przypadku *osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności* w wysokości nie niższej niż 3000 zł. Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

Organizowanie wsparcia oraz świadczenia na usamodzielnienie wychowanków opuszczających placówkę opiekuńczo-wychowawczą, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, dom pomocy społecznej oraz rodzinę zastępczą również odbywa się na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.

Warunkiem przyznania pomocy jest złożenie wniosków oraz posiadanie zatwierdzonego *Indywidualnego planu usamodzielnienia* określającego zakres współdziałania z opiekunem usamodzielnienia, sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia, odpowiednich warunków mieszkaniowych i podjęcia zatrudnienia. Jest on opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletniości, a następnie jest zatwierdzany przez dyrektora powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Tabela 1. Pełnoletni wychowankowie objęci pomocą na usamodzielnienie w latach 2015-2017

Lata	2015	2016	2017
Kontynuacja nauki	26	20	14
Usamodzielnienie finansowe	5	6	5
Usamodzielnienie rzeczowe	2	0	1

Analizując dane zawarte w tabeli wskazać należy, że najchętniej wybierana forma wsparcia wychowanków jest pomoc na kontynuowanie nauki. Należy jednak zauważyć, że liczba osób zainteresowanych tą formą wsparcia ulega obniżeniu. Wynikać to może z faktu, że coraz częściej osoby pełnoletnie decydują się pozostać w rodzinach zastępczych do czasu ukończenia nauki. Wybór ten spowodowany jest min. wyższym świadczeniem pieniężnym, które rodzina zastępcza otrzymuje na utrzymanie takiej osoby niż comiesięczna pomoc na kontynuowanie nauki, którą otrzymywałby wychowanek po opuszczeniu rodziny.

V. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA W POWIECIE BUSKIM

Regulacje dotyczące opieki i wychowania dziecka poza rodziną biologiczną zawarte są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na samorządy obowiązek budowania lokalnego systemu wsparcia w obszarze wychowania i pieczy zastępczej. Do zadań powiatu należy zapewnienie opieki dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionych opieki rodzicielskiej między innymi poprzez prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci i młodzieży.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, bytowe i religijne. Zapewnia mu dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych a także zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych. Ponadto umożliwiała kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi chyba, że sąd postanowi inaczej.

Pobytek dziecka w placówce powinien być etapem przejściowym do czasu powrotu do rodziny biologicznej, umieszczenia w rodzinie zastępczej bądź adopcyjnej. Realizacja powyższego celu skłania Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie do współpracy z wieloma instytucjami opieki nad dzieckiem takimi jak: sądy, kuratorzy, ośrodki pomocy społecznej, asystenci rodziny oraz rodziną dziecka.

Zgodnie z art. 95 Ustawy w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego są umieszczane dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Mogą być również umieszczane dzieci młodsze kierując się zasadą nierozłączania rodzeństw.

Podstawą do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest prawomocne orzeczenie sądu rodzinnego. Dziecko może być przyjęte do placówki opiekuńczo – wychowawczej również na wniosek rodzica, opiekuna prawnego bądź na prośbę samego dziecka. Placówką opiekuńczo-wychowawczą kieruje dyrektor.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo wychowawczych typu interwencyjnego, socjalizacyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego od 1 stycznia 2012 roku, mogą być umieszczane dzieci powyżej 7 roku życia. Natomiast w okresie od stycznia 2020 roku w placówkach będą mogły przebywać jedynie dzieci powyżej 10 roku życia. Umieszczanie dzieci poniżej tego wieku będzie możliwe tylko w wyjątkowych sytuacjach, szczególnie gdy przemawiać za tym będzie ich stan zdrowia lub będzie dotyczyło rodzeństwa.

Na terenie powiatu buskiego funkcjonują dwie placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego.

5.1. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Winiarach

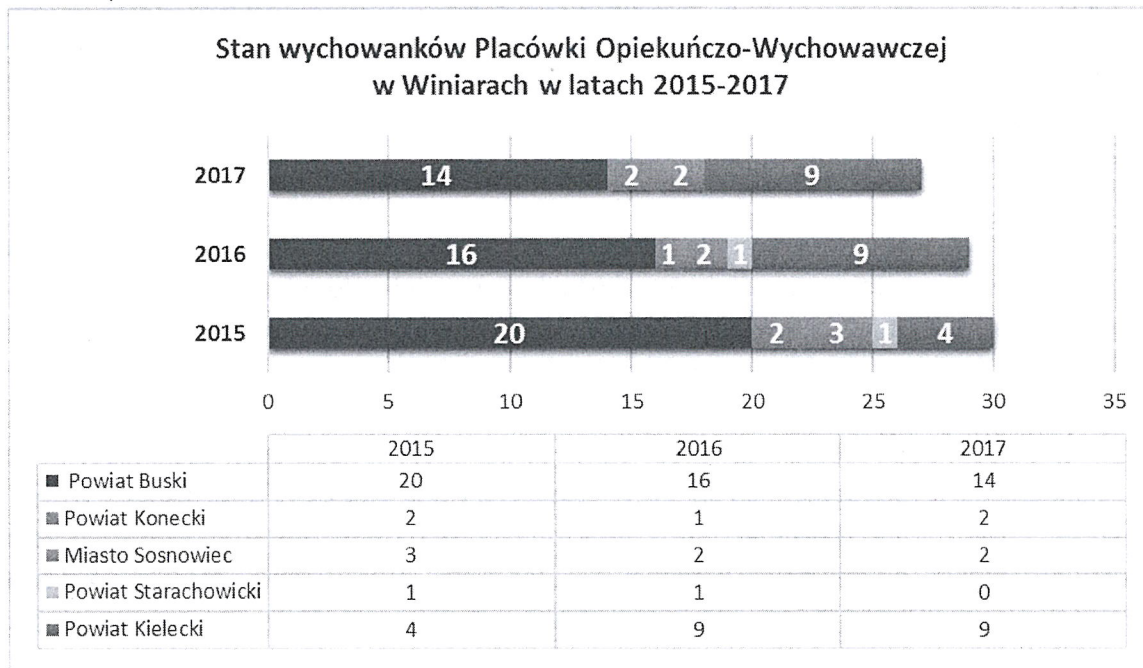

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Winiary 58 28-136 Nowy Korczyn Tel. 41-377-10-71 Strona www: powwiniary.busko.pl e-mail: domdziecka_winiary@wp.pl	
Typ	socjalizacyjny
Liczba miejsc	30

Placówka spełnia wymagania zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., Nr 292, poz. 1720). W roku 2013 placówka otrzymała nowy wpis do Rejestru Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, Regionalnych Placówek Opiekuńczo -Terapeutycznych i Interwencyjnych Ośrodków Preadopcyjnych, który zezwala Powiatowi Buskiemu na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 30 wychowanków - ważny do dnia 31 grudnia 2020 roku.

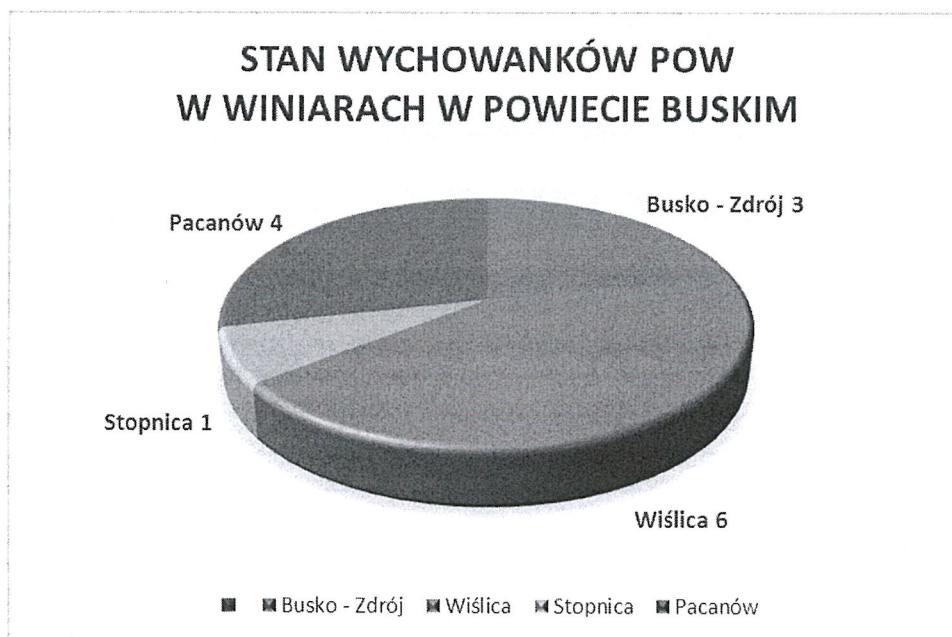
Placówką od 2012 roku kieruje **pan Piotr Zeljaś**. Jednostka prowadzona jest przez Samorząd Powiatu.

Wykres 11: Stan wychowanków Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Winiarach w latach 2015 – 2017 wg. powiatów pochodzenia podopiecznych.

Wykres 12: Stan wychowanków Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Winiarach Powiatu Buskiego z wyszczególnieniem na gminy na dzień 31.12.2017r.

5.2. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Pacanowie

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza

Ul. Radziwiłłówka 4

28-133 Pacanów

Tel. 41-376-54-50

Strona www: domojcagwidona.pl

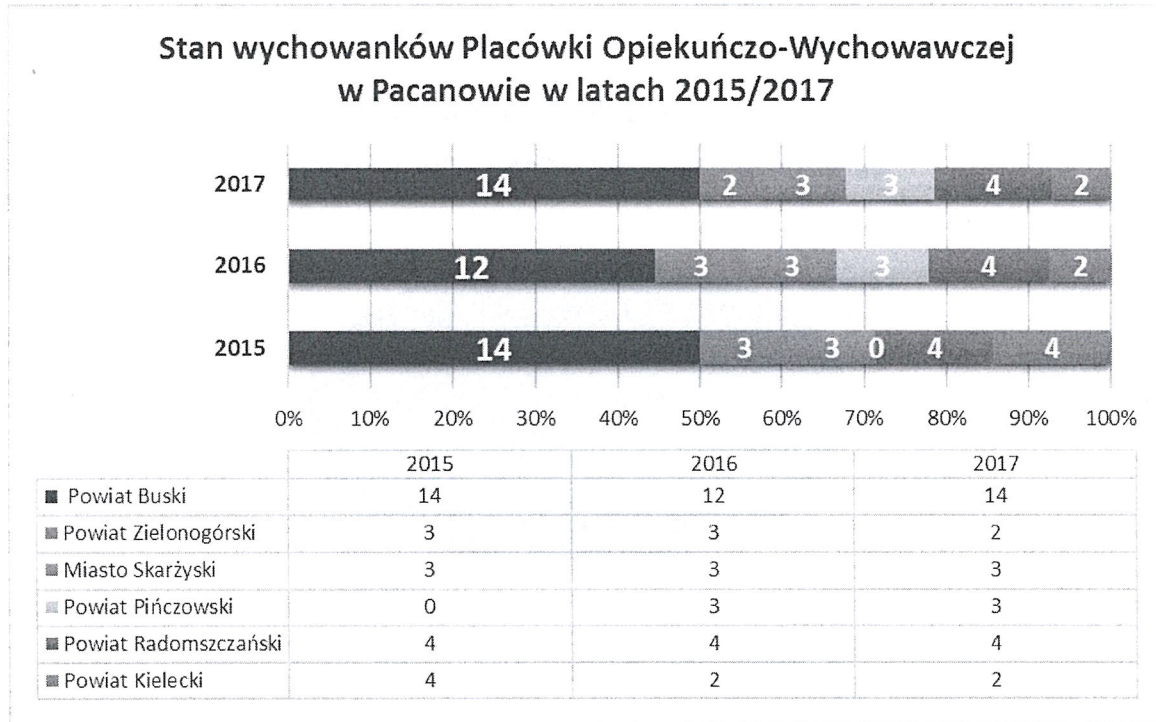
e-mail: domdziekapacanow@op.pl

Typ	socjalizacyjny
Liczba miejsc	30

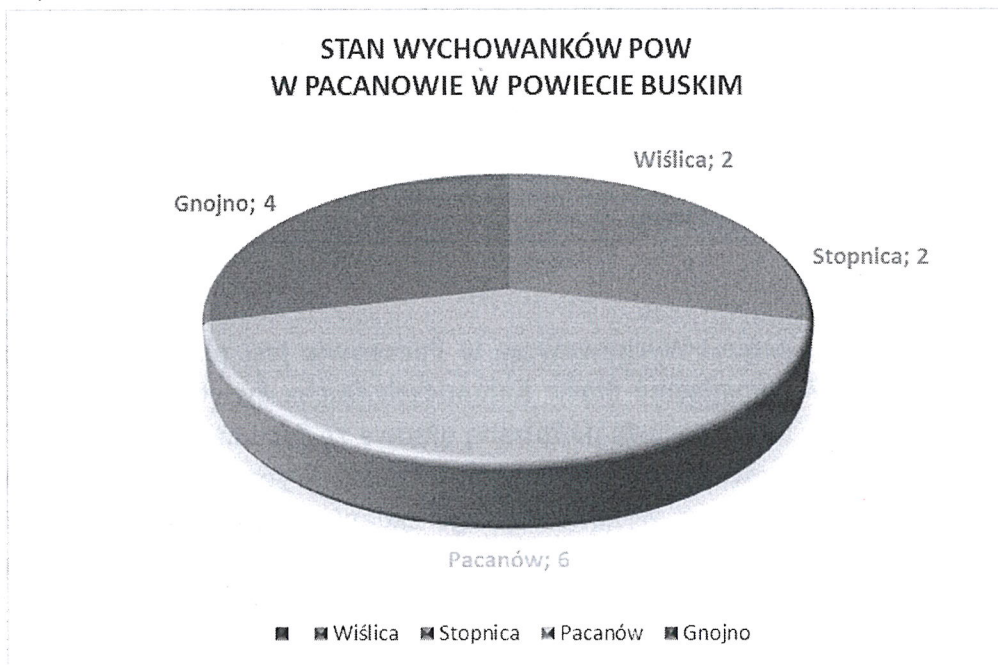
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Pacanowie jest placówką niepubliczną prowadzoną przez Zgromadzenie Sióstr Kanoniczek Ducha Świętego im. bł. Gwidona z Montpellier. Powiat Buski posiada podpisaną umowę ze Zgromadzeniem na realizację zadania pod nazwą „Prowadzenie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej, całodobowej, socjalizacyjnej”. Bezpośrednim wykonawcą tego zadania jest Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Pacanowie ul. Radziwiłłówka 4, 28-133 Pacanów. Placówką w Pacanowie od 2009 roku kieruje s. **Dobromiła Teresa Kurek**.

Wykres 13: Stan wychowanków Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Winiarach w latach 2015 – 2017 wg. powiatów pochodzenia podopiecznych.

Wykres 14: Stan wychowanków Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Winiarach Powiatu Buskiego z wyszczególnieniem na gminy na dzień 31.12.2017r.

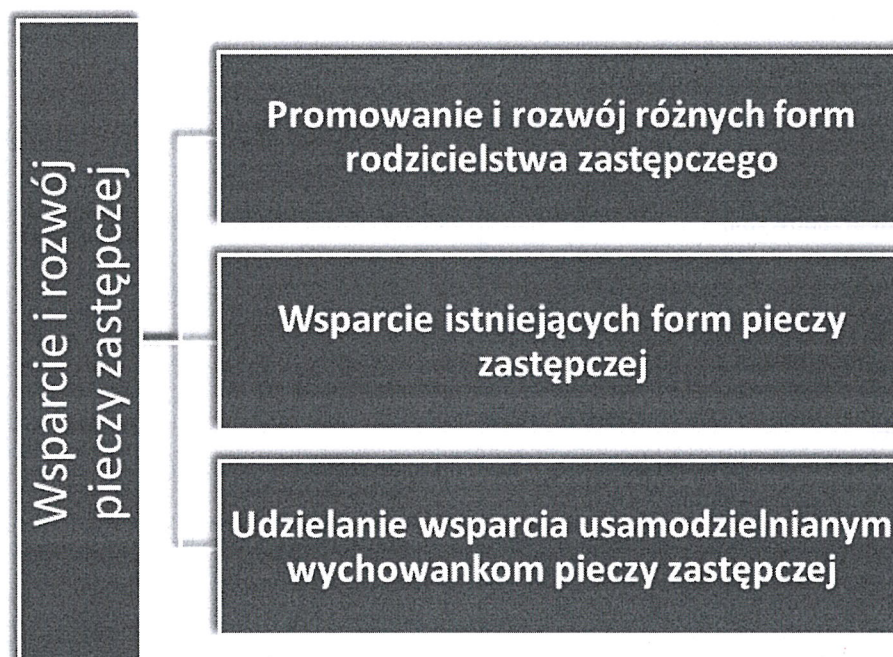
VI. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- prowadzenie akcji promujących ideę wartości rodziny i rodzicielstwa zastępczego;- pozyskanie nowych kandydatów na rodziny zastępcze;- diagnozowanie i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze;- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w pracach gospodarskich i w opiece nad dziećmi poprzez organizowanie pomocy wolontariuszy;- poszukiwanie sponsorów ułatwiających realizację zadań dla rodzin zastępczych;- prowadzenie szkoleń dla rodzin zastępczych w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo – wychowawcze i zapobiegające wypaleniu zawodowemu;- organizowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych;- wyspecjalizowana kadra systemu pomocy społecznej – kwalifikacje, wiedza i doświadczenie;- wsparcie rodzin zastępczych poprzez zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;- pomoc pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia;- funkcjonowanie na terenie powiatu dwóch placówek opiekuńczo – wychowawczych;- systematyczny kontakt z placówkami oświatowymi i instytucjami samorządowymi;- współpraca z sądami i kuratorami sądowymi, urzędami pracy, ośrodkami pomocy społecznej;- współpraca pracowników socjalnych z pełnoletnimi wychowankami ;- przeprowadzanie wywiadów Środowiskowych;- aktualizacja wywiadów środowiskowych;- zawieranie kontraktów socjalnych;- podnoszenie kwalifikacji zawodowych pełnoletnich wychowanków przy udziale korzystania ze środków unijnych EFS;	<ul style="list-style-type: none">- długotrwały proces przygotowywania rodziny do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;- wysokie koszty utrzymania placówek opiekuńczo – wychowawczych i ich podopiecznych;- niefunkcjonowanie na terenie powiatu rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych i pełniących funkcje pogotowia;- brak rodzinnych domów dziecka;- brak ofert pracy dla usamodzielniających się podopiecznych;- mała oferta mieszkań socjalnych dla usamodzielniającej się młodzieży;- brak właściwych wzorców w rodzinach dysfunkcyjnych oraz zaniedbania w pełnieniu funkcji opiekuńczych przez rodziców biologicznych;- dystans rodzin wobec możliwości korzystania z poradnictwa specjalistycznego;- oddalenie placówek opiekuńczo-wychowawczych od aglomeracji miejskich, co utrudnia proces socjalizacyjny;

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- podwyższenie poziomu wiedzy i świadomości społeczności lokalnej, dotyczącej wartości rodziny poprzez działania z zakresu promocji i profilaktyki;- nowe kandydatury na rodziny zastępcze;- ciągłe doskonalenie zawodowe, dokształcanie kadry pomocy społecznej;- tworzenie nowych miejsc pracy;- możliwość korzystania ze środków unijnych EFS umożliwiających realizację działań na rzecz rodzicielstwa zastępczego.	<ul style="list-style-type: none">- brak kandydatów na przyjęcie do rodzinnej pieczy zastępczej dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania lub nastolatków;- długotrwałe procesy regulowania sytuacji prawnej dziecka,- ryzyko wypalenia zawodowego rodzin zastępczych;- problemy wychowawcze w pieczy zastępczej;- ubóstwo i dysfunkcjonalność rodzin naturalnych;- brak chęci współpracy rodziców biologicznych w kierunku powrotu dzieci do rodzin naturalnych;- dominacja motywów ekonomicznych w podejmowaniu decyzji o przyjęciu funkcji rodziny zastępczej;- trudności we współpracy z innymi instytucjami zaangażowanymi w pomoc dziecku i rodzinie.

VII. CELE PROGRAMU

CEL 1. WIELOASPEKTOWA PRACA Z RODZINAMI PRZEJAWIAJĄCYMI TRUDNOŚCI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE I ZAGROŻONYMI ODEBRANIEM DZIECKA ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE ICH DYSFUNKCJONALNOŚCI.

Rodzina dysfunkcyjna, zdeorganizowana zawsze stanowiła duże zagrożenie dla wychowujących się w niej dzieci. Dlatego też, podstawowym zadaniem realizowanym w Programie jest zapobieganie przyczynom kierowania dzieci do zastępczych form opieki i profesjonalna pomoc rodzinie naturalnej już w fazie początkowej, aby nie dopuścić do pogłębiania kryzysu w rodzinie, który spowoduje niewydolność wychowawczą wobec dzieci i konieczność umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Podjęmowane działania wspomagające i wspierające mają przeciwdziałać marginalizacji społecznej rodziny oraz służyć rozwijaniu jej umiejętności opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci, podniesieniu poziomu ich funkcjonowania społecznego, pomocy w integracji rodziny, oraz zminimalizują ich dysfunkcje, co w konsekwencji będzie przekładało się na zmniejszenie liczby skierowań dzieci do zastępczej formie opieki.

L.p.	Działania	Termin realizacji	Realizator	Partnerzy
1.	a) <i>Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie czynnikom zagrażającym prawidłowemu rozwojowi dziecka:</i> poprzez stosowanie oddziaływań terapeutycznych w szkołach, świetlicach socjoterapeutycznych, Centrum dla Rodzin i innych placówkach wsparcia dziennego. b) <i>Oddziaływania profilaktyczne w kierunku wspierania rodziny w funkcjonowaniu społecznym i wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych poprzez:</i> - udzielanie konsultacji, programy i poradnictwo specjalistyczne: psychologiczne, terapeutyczne, pomocy prawnej - szczególnie w zakresie prawa rodzinnego; z zakresu pracy socjalnej, pedagogicznej i poradnictwa rodzinnego	Na bieżąco	Ośrodki Pomocy Społecznej, kuratorzy, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Placówki Oświatowe, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczne, Policja, Organizacje pozarządowe	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
2.	Promocja wartości rodziny wśród społeczności lokalnej poprzez środki masowego przekazu - media a także organizowanie festynów, imprez rodzinnych, konferencji.	Na bieżąco	Lokalne instytucje i organizacje, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Stowarzyszenia, Parafie, Ośrodki Zdrowia

CEL 2: ROZWÓJ I WSPARCIE RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Głównym celem pracy z osobami sprawującymi funkcję rodziny zastępczej jest zapewnianie im odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego, jak i finansowego.

Praca opiekunów zastępczych jest związana z ciągłym przewyżnianiem trudnych sytuacji, wynikających z licznych najczęściej negatywnych doświadczeń dzieci przyjętych na wychowanie, tj. choroby, sieroctwa, przemocy, zagrożenia życia, alkoholizmu rodziców i innych. Wyrównywanie braków i niedoskonałości rozwoju biologicznego, psychicznego, społecznego, kulturalnego dziecka osamotnionego jest przypisane opiekunom zastępczym.

Konieczne, zatem jest udzielanie dzieciom i rodzinom zastępczym profesjonalnego wsparcia w dążeniu do wychodzenia z kryzysu w jakim znalazło się dziecko i zapewnienie dziecku optymalnych warunków rozwojowych, które mogą zagwarantować zawodowe oraz niezawodowe rodziny zastępcze.

Dlatego też, duży nacisk kładzie się na promocję, pozyskiwanie i szkolenie nowych kandydatów na rodziny zastępcze zwłaszcza zawodowe.

Istotne jest również wypracowanie przywilejów dla rodzin zastępczych i likwidacja barier, które nie zachęcają mieszkańców powiatu buskiego do podjęcia się obowiązków związanych z opieką nad dziećmi w ramach rodziny zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny mogą otrzymać wsparcie poprzez działania instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, placówek wsparcia dziennego czy rodzin wspierających.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizator	Partnerzy
1	Stałe prowadzenie akcji promujących idee zastępczych form opieki mających na celu pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych	2018 -2020	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Starostwo Powiatowe, Parafie, Sponsorzy, Organizacje pozarządowe, MRPiPS
2	Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze	2018 -2020	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	-----
3	Zatrudnianie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	2018 -2020	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Starostwo Powiatowe, MRPiPS

4	Szkolenie specjalistów i doskonalenie kadr pomocy społecznej w zakresie wsparcia i współpracy z rodziną zastępczą	2018 -2020	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Starostwo Powiatowe, Urząd Marszałkowski, Urząd Wojewódzki
5	Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w pracach gospodarskich i w opiece nad dziećmi poprzez zatrudnianie osób do pomocy	Zgodnie z potrzebami rodzin	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Starostwo Powiatowe, MRPiPS
6	Finansowanie wynagrodzeń prowadzących zawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka	Zgodnie z potrzebami rodzin.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Starostwo Powiatowe, MRPiPS
7	Wypłata dodatkowych świadczeń dla rodzin zastępczych zawodowych	Zgodnie z potrzebami rodzin.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Starostwo Powiatowe, MRPiPS
8	Organizowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych	2018 - 2020	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	-----
9	Organizowanie szkoleń dla opiekunów funkcjonujących rodzin zastępczych w zakresie podniesienia kompetencji opiekuńczo – wychowawczych	2018 - 2020	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	-----
10	Organizacja zajęć warsztatowych dla podopiecznych pieczy zastępczej – dzieci i młodzieży o charakterze edukacyjnym, terapeutycznym i z zakresu profilaktyki	2018 - 2020	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	-----
11	Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.	Zgodnie z potrzebami rodzin	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	-----
12	Likwidacja barier utrudniających rozwój rodzicielstwa zastępczego – priorytetowe przyjmowanie dzieci do jednostek specjalistycznego poradnictwa – pedagogicznego, psychologicznego i rehabilitacji	Zgodnie z potrzebami rodzin	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. Organizacje pozarządowe, pedagodzy i psycholodzy szkolni, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, MRPiPS

13	Wsparcie wolontarystyczne rodzin zastępczych w wypełnianiu ich funkcji socjalizacyjno - edukacyjnej.	Na bieżąco – zgodnie z potrzebami rodzin	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Organizacje pozarządowe
14	Pozyskiwanie sponsorów dla rodzin zastępczych	Na bieżąco – zgodnie z potrzebami rodzin	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Organizacje pozarządowe, indywidualne osoby

CEL 3. WSPARCIE I WIELOKIERUNKOWA PRACA Z RODZINAMI BIOLOGICZNYMI DZIECI UMIESZCZONYCH W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Głównym celem pracy z dzieckiem w rodzinie zastępczej jest jego powrót do rodziny naturalnej. Dlatego też, rodzina zastępcza ma obowiązek współpracy z rodziną biologiczną oraz zapewnienie dziecku z nią kontaktu. Wszelkie oddziaływania jednak są uzależnione od nastawienia rodziców biologicznych, ich pracy nad sobą w kierunku niwelowania czynników, które przyczyniły się do zabrania dziecka z rodziny. Kontakty te bowiem nie mogą w żaden sposób zaburzać prawidłowego rozwoju dziecka ani wpływać negatywnie na funkcjonowanie rodziny zastępczej. Jednak długotrwała praca z rodziną biologiczną dziecka, nie przynosząca efektów w postaci odzyskania przez nią dziecka, może uniemożliwić w perspektywie czasu jego adopcję.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizator	Partnerzy
1	Poradnictwo dla rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – udzielanie wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i socjalnego	2018 - 2020	Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Lokalne instytucje i organizacje działające na rzecz dzieci
2	Praca w kierunku wzbudzenia motywacji rodziców biologicznych do współpracy i samodyscypliny w pracy nad sobą i wspieraniu dzieci	2018 - 2020	Ośrodki Pomocy Społecznej - asystenci rodzin, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze	Lokalne instytucje i organizacje działające na rzecz dzieci
3	Stwarzanie warunków do realizacji kontaktów pomiędzy rodzicem biologicznym i dzieckiem	2018 - 2020	Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Lokalne instytucje i organizacje działające na rzecz dzieci

CEL 4. WSPARCIE PROCESU USAMODZIELNIENIA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Dotychczasowe doświadczenia pozwalają stwierdzić, że młodzież opuszczająca pieczę zastępczą, nie jest przygotowana na samodzielne kierowanie swoim życiem, często nie posiada kompetencji pozwalających im na sprawne funkcjonowanie w życiu społecznym. Nie potrafi swobodnie poruszać się po rynku edukacyjnym, zawodowym, wykazuje lęk przed instytucjami publicznymi, bowiem nie posiada wiedzy na temat ich uprawnień i działalności. Oprócz niedostatków społecznych, usamodzielniani wychowankowie często charakteryzują się brakiem wiary w swoje możliwości, odpowiedzialności za siebie i swoje życie oraz poczucia że są kreatorami swojego dalszego losu. Zatem konieczne jest wzmocnienie systemu wspierania wychowanków w procesie usamodzielniania poprzez kształtowanie tych sfer ich rozwoju. Proces ten jednak wymaga systematycznego i interdyscyplinarnego oddziaływania.

Usamodzielniani wychowankowie wraz z opiekunami tworzyli indywidualne programy usamodzielniania, określając w nich plany edukacyjne, zawodowe, i mieszkaniowe. Wychowankowie brali udział w szkoleniach podnoszących ich kompetencje oraz wiedzę z zakresu przysługujących im świadczeń i form wsparcia.

Na stałe są objęci pomocą socjalną, która w szczególności polega na monitorowaniu ich sytuacji życiowej, dochodowej i rodzinnej. Mogą korzystać z poradnictwa i doradztwa w sprawach osobistych, wsparcia w życiowym usamodzielnianiu się, a także pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych, w wyborze dalszego toku kształcenia, pomocy w uzyskaniu mieszkania i znalezieniu zatrudnienia.

Pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Busku - Zdroju w ramach nadzoru, kontroli i wspierania realizacji programów usamodzielniania spotykał się indywidualnie z usamodzielnianymi wychowankami i ich opiekunami procesu usamodzielniania. Celem spotkań było przekazanie niezbędnych informacji dotyczących prawidłowego przebiegu procesu usamodzielniania.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizator	Partnerzy
1.	Wsparcie poprzez udzielanie świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków w postaci świadczenia na kontynuowanie nauki, zagospodarowania w formie rzeczowej i finansowej na usamodzielnienie.	Na bieżąco	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Starostwo Powiatowe

2.	Wsparcie specjalistyczne wychowanków pieczy zastępczej – konsultacje psychologiczne, socjalne, prawne.	Na bieżąco	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Urząd Miast/Gminy, Ośrodki Pomocy Społecznej
3.	Pomoc w zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy - aktywizacji zawodowej oraz motywowanie do podejmowania działań w poszukiwaniu zatrudnienia.	Na bieżąco	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Opiekun usamodzielnienia, instytucje i rodziny zastępcze
4.	Wsparcie wychowanków w doskonaleniu umiejętności prospołecznych. Realizacja projektów w celu aktywizacji społecznej dla usamodzielnianych wychowanków – zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Na bieżąco – zgodnie z potrzebami	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe
5.	Wsparcie w kierunku uzyskania miejsca zamieszkania	Zgodnie z potrzebami	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Urząd Miasta/Gminy

CEL 5. UTRZYMANIE POZIOMU ŚWIADCZONYCH USŁUG W ZAKRESIE INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Na terenie powiatu buskiego funkcjonują dwie placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego tj. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Winiarach i Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Pacanowie.

L p.	Działania	Termin realizacji	Realizator	Partnerzy
1.	Utrzymanie standardu usług opiekuńczo – wychowawczych oraz dostosowanie funkcjonowania placówek do obowiązujących przepisów – reorganizacja placówek. Opracowanie i wdrożenie koncepcji funkcjonowania zespołu placówek opiekuńczo-wychowawczych 14 osobowych. W tych formach opieki instytucjonalnej warunki życia byłyby maksymalnie zbliżone do warunków rodzinnych.	2018 - 2020	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Winiarach i Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Pacanowie	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, fundacje, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe,
2.	Wsparcie wychowanków w realizacji ich potrzeb, rozwoju zainteresowań.	na bieżąco	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Winiarach i	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy

			Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Pacanowie	Rodzinie, Urząd Pracy, fundacje, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe,
3.	Pomoc pełnoletnim wychowankom przebywającym w placówce w procesie usamodzielnienia.	na bieżąco	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Winiarach i Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Pacanowie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

VIII. COROCZNY LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH W LATACH 2018 - 2020

W myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, posiadającą opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza, prowadzący rodziny dom dziecka lub pełniący funkcję dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, starosta zawiera, na wniosek tej rodziny, umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

Ustawa wprowadza obowiązek planowania i limitowania rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie na dany rok kalendarzowy. Biorąc pod uwagę poziom funkcjonowania rodzin zastępczych, jak również oceniając realne możliwości finansowe powiatu ustala się limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2018 – 2020

Tabela 2. Zakładany limit rodzin zastępczych zawodowych w powiecie buskim na lata 2018 – 2020

ROK	Liczba rodzin zastępczych zawodowych
2018	1-2
2019	1-2
2020	1-2

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Do źródeł finansowania zadań zawartych w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy zastępczej na lata 2018-2020 należą:

- ✓ środki własne samorządu powiatowego
- ✓ środki własne samorządów gminnych,
- ✓ środki innych powiatów, zobowiązanych do zwrotu wydatków za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na terenie powiatu buskiego,
- ✓ odpłatność rodziców biologicznych.
- ✓ dotacje celowe z budżetu państwa,
- ✓ środki finansowe pozyskane z samorządu województwa,
- ✓ pozyskane w ramach POKL ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
- ✓ od innych podmiotów/partnerów działań (organizacje pozarządowe),
- ✓ inne źródła.

X. ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU

Pożądanym efektem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018– 2020 jest pogłębienie świadomości społecznej lokalnego środowiska w kierunku wartości rodziny poprzez akcje promujące rodzinę i podejmowane działania z zakresu profilaktyki. Zakłada się, iż podjęte działania spowodują wzrost zainteresowania rodzicielstwem zastępczym. Program przyczyni się do rozbudowywania i wspierania istniejącego systemu pieczy zastępczej rodzinnej. Jego realizacja ograniczy skalę opieki instytucjonalnej poprzez znaczne zmniejszenie liczby nowych umieszczeń dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na rzecz rozbudowania sieci wsparcia dla rodzin zagrożonych odebraniem dzieci i ewentualnego umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych, w szczególności w rodzinach zawodowych. Stąd też dążenie do tworzenia nowych rodzin niezawodowych i zawodowych poprzez diagnozowanie i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. Istotna będzie też praca z rodzinami, której efektem będzie wzrost liczby dzieci powracających do rodzin naturalnych. Ważne jest również dostosowanie placówek opiekuńczo – wychowawczych do standardów wytyczonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Oczekiwany rezultatem programu jest także organizowanie kompleksowego wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą poprzez wzmocnienie procesu aktywizowania ich do uczestnictwa w życiu społecznym, kontynuowanie nauki i uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych oraz

wsparcie i pomoc w zamieszkaniu co zapewni wychowankom poczucie dobrej drogi do pełnego usamodzielnienia.

XI. MONITORING PROGRAMU

Instytucją koordynującą realizację Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Buskim na lata 2018 – 2020 jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Busku – Zdroju. Monitorowanie programu odbywać się będzie w formie analizy informacji z realizacji wytyczonych kierunków działań zawartych w programie. Informacje te będą sporządzane w formie rocznego sprawozdania z działalności Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz przekładane Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w Busku – Zdroju. Program jest dokumentem otwartym podlegającym ewaluacji.

XII. ZAKOŃCZENIE

Trzyletni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Buskim na lata 2018 – 2020 stanowi odzwierciedlenie zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Busku – Zdroju to instytucja planująca i realizująca cele oraz zadania wspomagające rozwój pieczy zastępczej na terenie powiatu buskiego. Jak założono w Programie głównymi celami pracy specjalistów jest wieloaspektowa praca z rodzinami przejawiającymi trudności opiekuńczo - wychowawcze i zagrożonymi odebraniem dziecka oraz przeciwdziałanie ich dysfunkcyjności; rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej; wsparcie i wielokierunkowa praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej; wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz utrzymanie poziomu świadczonych usług w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Są to działania zakrawające na szeroką skalę i mające na celu prawidłowe funkcjonowanie rodziny, rozwój rodzinnej pieczy zastępczej – formy opieki najbardziej zbliżonej do rodziny naturalnej.

Od momentu wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, czyli od roku 2012 systematycznie wzrasta liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. W związku z powyższym konieczne jest podejmowanie działań przez Gminy na rzecz pracy z rodziną zmierzających do utrzymania dziecka w rodzinie oraz wzrostu liczby rodzinnych form pieczy zastępczej, jako tych najbardziej przyjaznych dziecku. Należy podkreślić, iż ważnym działaniem będzie dostosowanie funkcjonowania placówek opiekuńczo – wychowawczych do obowiązujących przepisów- reorganizacja placówek.

Mając na uwadze powyższe jednym z ważnych zadań powiatu jest skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona i pomoc dla nich, która może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Wyrazem realizacji tego kierunku oraz obowiązujących przepisów jest niniejszy program: Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Buskim na lata 2018-2020.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU

Andrzej Goźdek

Uzasadnienie

Celem głównym programu jest skuteczny rozwój systemu pieczy zastępczej w Powiecie Buskim ze szczególnym uwzględnieniem rodzicielstwa zastępczego.

Uchwałą numer VI/49/2015 Rady Powiatu Buskiego z dnia 31 marca 2015r. przyjęty został do realizacji „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Buskim na lata 2015-2017”, którego okres obowiązywania upływał z dniem 31.12.2017r. wobec czego zachodzi konieczność przyjęcia nowego dokumentu na kolejny 3 letni okres obowiązywania.

Podstawą opracowania 3 – letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej jest art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r.,poz. 697 z póź. zm.). Zgodnie z wymienioną ustawą zadania związane z zapewnieniem dzieciom opieki zastępczej należą do zadań własnych powiatu.

W programie wytyczono cele i zadania, które mają służyć wzmocnieniu dotychczasowych działań związanych z zapewnieniem przez Powiat pieczy zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej.

Mając powyższe na uwadze podjęcie uchwały jest zasadne.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU

Andrzej Gądek